

2011

Årsrapport for HPV-vaksine i barnevaksinasjonsprogrammet 2009/2010

INNFORINGEN AV HPV-VAKSINE I BARNEVAKSINASJONSPROGRAMMET

Vaksinen mot humant papillomavirus (HPV) ble innført som en del av barnevaksinasjonsprogrammet for jenter på 7. klassetrinn fra og med skoleåret 2009/2010. HPV-vaksinen Gardasil benyttes i programmet.

Som ledd i informasjonsstrategien rundt innføringen utarbeidet Folkehelseinstituttet (FHI) en informasjonsbrosjyre til jenter/foreldre, faktahefte til helsepersonell samt en presentasjon som kan brukes av helsepersonell i deres informasjonsarbeid. Alle landets fylker fikk også tilbud om informasjon i form av forelesninger om HPV, livmorhalskreft og HPV-vaksine for helsepersonell våren 2009.

Alle takket ja, og i noen fylker ble det avholdt forelesninger på flere steder. På grunn av kommunenes ekstraarbeid i forbindelse med pandemivaksinasjonen, fikk jentene født i 1997 og som ble tilbudt HPV-vaksinasjon i skoleåret 2009/2010, et nytt tilbud om HPV-vaksinasjon i inneværende skoleår 2010/2011.

HPVnorvaks – NASJONALT OPPFØLGINGSPROGRAM FOR HPV-VAKSINASJONS- PROGRAMMET

I forbindelse med innføringen av HPV-vaksinen er det opprettet et langsiktig oppfølgingsprogram.

Oppfølgingsprogrammet, HPVnorvaks, omfatter løpende oppfølging og rapportering av vaksinasjonsdekning samt mistenkte bivirkninger. Disse oversiktene publiseres kvartalsvis på henholdsvis www.fhi.no og på Legemiddelverkets nettsider www.legemiddelverket.no.

I tillegg omfatter programmet en rekke forskningsprosjekter som har til hensikt å studere effekt av vaksinen på HPV-infeksjon, samt utvikling av forstadier til livmorhalskreft og senere livmorhalskreft. Statistikk og forskningsresultater fra oppfølgingsprogrammet vil publiseres på www.fhi.no og i vitenskaplige tidsskrifter. I tillegg vil resultatene bli oppsummert i årlige statusrapporter for HPV-vaksinasjonsprogrammet.

Oppfølgingen skjer i tett samarbeid mellom Kreftregisteret, Akershus universitetssykehus (Ahus) og Folkehelseinstituttet (FHI). Oppfølgingsprogrammet er finansiert av Helse og omsorgsdepartementet (HOD).

Første ledd i oppfølgingsprogrammet er et forskningsprosjekt som skal kartlegge forekomsten av HPV hos unge kvinner. Fra januar 2011 vil 17- og 21-årige jenter bli invitert til deltakelse i forskningsprosjektet. Prosjektet vil være landsomfattende.

VAKSINASJONSDEKNING 2009/2010

Vaksinasjonsdekningen er basert på registrerte vaksinasjoner i det nasjonale vaksinasjonsregisteret (SYSVAK) per 27. november 2010. Dekningen oppgis i prosent vaksinerte av antall jenter i de ulike årskullene som oppgitt i Folkeregisteret per 3. november.

ANDEL HPV-VAKSINERTE JENTER PER 27. NOVEMBER 2010

I alt 68 % av jentene født i 1997 er registrert vaksinert med minst en dose HPV-vaksine og 55 % har fått alle tre dosene. Blant jenter født i 1998 er 65 % registrert vaksinert med minst en dose HPV-vaksine.

Andelen vaksinerte varierer noe mellom fylkene. Tabell 1 viser en fylkesvis oversikt for begge årskull som har fått tilbud om vaksinen. Sør-Trøndelag har lavest andel for jentene født i 1997 hvor 50 % har fått minst en dose. Sogn og Fjordane ligger høyest med en andel vaksinerte på 77 %.

Årsrapport for HPV-vaksine i
barnevaksinasjonsprogrammet
2009/2010

Utgitt av Nasjonalt folkehelseinstitutt
Januar 2011

Forfattere:
Lill Trogstad, Jeanette Stålcrautz,
Maria Hagerup-Jenssen og Jann Storsæter

ISBN: 978-82-8082-443-1 trykt versjon
ISBN: 978-82-8082-444-8 elektronisk

E-post: hpv-vaksine@fhi.no

Tabell 1. Andel HPV-vaksinerte i % av befolkningsgrunnet for alle tre doser

Fylke	Jenter født 1997			Jenter født 1998		
	1.dose	2. dose	3. dose	1.dose	2. dose	3. dose
Østfold	67%	62%	59%	71%	19%	0%
Akershus	67%	62%	57%	65%	16%	0%
Oslo	67%	61%	52%	63%	22%	0%
Hedmark	73%	68%	57%	66%	12%	0%
Oppland	74%	68%	59%	70%	20%	0%
Buskerud	72%	67%	63%	59%	10%	0%
Vestfold	69%	64%	54%	62%	19%	0%
Telemark	63%	60%	36%	50%	14%	0%
Aust-Agder	70%	64%	59%	75%	14%	0%
Vest-Agder	72%	68%	63%	72%	11%	0%
Rogaland	62%	56%	52%	67%	12%	0%
Hordaland	75%	71%	64%	71%	27%	1%
Sogn og Fjordane	77%	70%	60%	62%	9%	0%
Møre og Romsdal	74%	70%	64%	70%	24%	0%
Sør-Trøndelag	50%	42%	35%	55%	4%	0%
Nord-Trøndelag	67%	58%	48%	66%	14%	0%
Nordland	68%	63%	55%	68%	22%	0%
Troms	69%	62%	56%	67%	17%	0%
Finnmark	70%	65%	48%	51%	7%	0%
Totalt	68%	63%	55%	65%	17%	0%
Antall vaksinerte	21013	19379	17090	19739	5013	78

I tillegg til de HPV-vaksiner som er brukt i barnevaksinasjonsprogrammet, er det i Norge brukt cirka 18 000 doser Gardasil på det private markedet

utenfor programmet. Produsenten opplyser at det på verdensbasis har blitt distribuert mer enn 64 millioner doser Gardasil.

RAPPORTERTE BIVIRKNINGER PER 1. DESEMBER 2010

I det første året etter innføringen har det vært en utvidet overvåking av bivirkninger. Det innebærer at helsepersonell ble oppfordret til å melde alle uønskede hendelser etter vaksinasjon, uansett alvorlighetsgrad. Den utvidede overvåkingen pågikk fra innføringen av HPV-vaksinen og ble avsluttet i september 2010. Etter dette meldes kun hendelser som er alvorlige og/eller uventede til Folkehelseinstituttet.

Det er så langt meldt inn 221 mistenkte bivirkninger i Norge (se tabell 2). I all hovedsak (95 %) betegnes bivirkningene som lite alvorlige. De norske tallene er i overensstemmelse med internasjonale data.

Tabell 2. Oversikt over totalt antall rapporterte bivirkninger

Totalt antall rapporter, inkludert alvorlige bivirkninger	221
Antall rapporter med mistenkte alvorlige* bivirkninger	11

*Reaksjoner som har medført død, livstruende sykdom, sykehusinnleggelse eller forlenget sykehusopphold, vedvarende betydelig nedsatt funksjonsevne eller funksjonskapasitet

De vanligste bivirkningene etter HPV-vaksinasjon er hevelse og ømhet i armen der vaksinen er satt, feber, hodepine, kvalme, oppkast, diaré og

magesmerter. Allergiske reaksjoner på vaksinen forekommer i sjeldne tilfeller. Besvimelser og nesten-besvimelser, med eller uten kramper og pustebesvær (hyperventilering), er ikke uvanlig ved vaksinasjon, og kan skyldes smerter eller ubehag ved vaksinasjon eller omstendighetene rundt.

De elleve alvorlige bivirkningene som er rapportert ved bruk av Gardasil, er for det meste tilfeller der jentene ble lagt inn på sykehus på grunn av sine reaksjoner (besvimelse, kramper eller allergi). I alle de alvorlige tilfellene er pasientene i bedring eller er helt friske igjen ved rapporteringstidspunktet.

KONKLUSJON

HPV-vaksinen har vært en del av barnevaksinasjonsprogrammet i over ett år og vaksinasjonsdekningen er i dag over 65 prosent. Innrapporterte bivirkninger så langt er som forventet, og gir ingen grunn til å endre på gjeldende anbefalinger om bruk av vaksinen. I all hovedsak meldes det om kortvarig ubehag i forbindelse med vaksineringsen. Oppfølgingen etter HPV-vaksinasjon er løpende og omfatter blant annet kontroll av vaksinasjonsdekning, bivirkningsrapporter og studier for å kartlegge forekomst og endringer av HPV i befolkningen etter innføring i vaksinen.

Bivirkninger av HPV-vaksine (Gardasil) – oppdaterte bivirkningstall per 1. desember 2010: www.legemiddelverket.no

HVA ER HUMANT PAPILLOMAVIRUS (HPV)?

- HPV er en gruppe virus som er svært utbredt i befolkningen
- HPV kan forårsake alminnelige vorter, kjønnsvorter og infeksjoner som ikke gir symptomer eller er synlige, for eksempel i underlivet hos kvinner og menn
- HPV er svært smittsomt og smitter ved intim kontakt
- De aller fleste får én eller flere HPV-infeksjoner i løpet av livet
- De fleste HPV-infeksjoner gir ingen symptomer og går over av seg selv
- I sjeldne tilfeller kan HPV-infeksjon føre til utvikling av forstadier til livmorhalskreft og livmorhalskreft
- HPV-vaksinen beskytter mot de typene av HPV som er årsak til minst 70 prosent av tilfellene av livmorhalskreft